

Korpus Ochrony Pogranicza

W listopadzie mija 77 rocznica powołania Korpusu Ochrony Pogranicza, którego głównym zadaniem było przeciwdziałanie gwałtownie narastającym rozruchom dywersyjnym i bandyckim ze strony organizacji nacjonalistów ukraińskich i białoruskich po wojnie 1920 r.

Ówczesny rząd w porozumieniu z Komisjami Sejmowymi oraz za wnioskiem gen. Władysława Sikorskiego zdecydował, że służbę pograniczną należy oddać w ręce wojska zorganizowanego w Korpus Ochrony Pogranicza (pismo z 27 XI 1924 r oddz. V Szt. MSW). Korpus był formacją stałą, zorganizowaną i dowodzoną wg zasad wojskowych. Pierwszym dowódcą KOP był gen. Henryk Minkiewicz, a szefem sztabu ppłk dypl. Juliusz Ulrych.

KOP miał siedzibę główną dowodzenia w Warszawie, której podlegało sześć brygad złożonych z batalionów piechoty i szwadronów kawalerii oraz z oddziałów pomocniczych i specjalnych.

Pierwsze 3 brygady objęły służbę w listopadzie 1924 r. I brygada obsadziła granicę na odcinku woj. wołyńskiego, II nowogródzkiego a III wileńskiego. W kwietniu 1925 r IV brygada objęła granicę woj. tarnopolskiego a V Polesia, łącznie

1416 km granicy wschodniej. W marcu 1926 r VI brygada objęła granicę od strony Litwy i Łotwy 585 km. W październiku 1927 r oddziały KOP objęły odcinek suwalski oraz odcinek granicy polskorumuńskiej. W sumie KOP sprawował służbę na 2176 km granic Polski. Głębokość pasa granicznego podlegającego działaniom KOP wynosiła 30 km.

Dowódca KOP sprawował jedynie nadzór wojskowy nad oddziałami tzn. w zakresie organizacji, zaopatrzenia, szkolenia, uzupełnień osobowych itp. Natomiast kierownictwo nad wykonawstwem czynności ochrony pogranicza spoczywało w rękach wojewodów. Dowódca KOP był tylko szefem wojskowej służby MSW, zaś wojewoda skupiał w swoim ręku elementy władzy: policji, wojska i KOP.

KOP odegrał ogromną rolę w uspokojeniu rozruchów i bezpieczeństwie na granicy wschodniej oraz na całym pograniczu w zakresie krzewienia kultury i oświaty wśród wielonarodowościowej ludności pogranicznej a także pomocy materialnej i współpracy samorządowej.

W swej działalności współpracował z policją i harcerstwem a także z organizacją wojskową „Krakus” do której należeli prawie

wszyscy osadnicy wojskowi na Kresach Wschodnich.

W 77 rocznicę powołania KOP oraz 62 rocznicę napaści Sowieców na Polskę, na łamach naszego biuletynu zachowujemy pamięć i składamy hołd poległym, pomordowanym, zamęczonym w więzieniach

i łagrach oraz zmarłym kopistom, policjantom, harcerzom i osadnikom wojskowym, którzy chronili nasze pogranicze w czasie pokoju, a we wrześniu 1939 r byli pierwszymi obrońcami naszych wschodnich granic.

